

ostalo še marsikaterih družih težav. Ker pri razmerah, ki uže vladajo leto in dan, po katerih so pretesne vse naprave Bolgarske, uprava, pravosodje, denarstvo itd., moramo sploh biti na to pripravljeni, da je še le po premaganih večjih težavah v bolgarskih deželah pričakovati v resnici vredjenega stanja. Vse to, izgled na dolgotrajne in težke naloge, katerih imamo po kasnejih prevratih poleg evropskih kabinetov v prvi vrsti pričakovati mi, priporoča nam, pot tamošnjih dogodeb zasledovati z vedno pozornostjo, pa s potrpežljivostjo, previdnostjo in modro varčnostjo pri naših sredstvih.

Splošni smotri naše politike označene so jasno in odločno v znani izjavi gospoda ministerskega predsednika, ki je, se ve da izrečena v imenu ministra vnanih zadev. Namenjeni niso samo na sedanjo krizo, temveč se opirajo na načela, na katera je zgrajen ves sedanji red stvari na izhodu, zato ostanejo za delj časa mero-dajni za našo tamošnjo politiko. Te izjave kažejo, da naša politika ne meri na razširjenje in sploh na nič, kar ni v popolnem soglasji z evropskimi pogodbami. Mi imamo prednost, da nam ni treba prihajati s parti-kularnimi interesi, ker dokler berlinska pogodba velja, so po njej naši interesi popolnoma obvarovani, in po-tem nam je, ako bi prišli v položaj, potezati se za brambo berlinske pogodbe, zagotovljeno sočutje in so-delovanje vseh onih vlasti, katerih je volja, evropske pogodbe braniti.

Sprožiti bi se moglo vprašanje, kako so se ravno omenjena načela vporabljal pri bolgarskem vprašanji. V tej zadevi bi, kazaje na prej omenjeni razloček med stalnimi in minljivimi razmerami, pred vsem opozoril, da sem sploh mnenja, da se, dokler je pričakovati, smot-ter prijateljskim potom doseči, tega pota ne sme zapustiti. Naša država izrekoma se mora ogibati, razun največe sile, zavzeti kakoršno koli preteče stališče, dokler naše prijateljske zveze z vlastmi zadostujejo, da se našemu glasu po tej poti posluh pridobi.

V času, v katerem malo dni zadostuje, da se v Evropi z hitrostjo do sedaj nepoznano 5 milijonov bo-jevitih vojakov more postaviti na bojišče, je odgovornost ministra in pa države velikanska, ako more njegovo po-stopanje dati povod, da se tolike velikanske vojne sile spravijo v gibanje. Gotovo tudi ni v značaju in celi na-ravi avstrijsko-ogerske države, delati politiko napadanja (agresivno). Tega tudi nikdar ni storila. Vse lastnosti te velevlasti so take, da nam nakladajo konservativno, vzdržujoče politiko na vzunaj. S to konservativno po-litiko se strinja, ako si prizadevamo, da se države in državne stvarine na Balkanu, katere so vlasti berlinske pogodbe ustanovile, ali katerih stanje so vredile, na danih jim podlagah zmiraj bolj razvijajo v samostojne, cvetoče in premožne osebnosti. Mogoče jim bo, ako to svojo nalogo spolnujejo poleg naših mej stoletja obstati, ne da bi se imele pred Avstrijsko-Ogersko česa bati. Na nas ni bilo ležeče, da se je ta mirni razvoj pre-trgal.

Tu preidem na izhodno-rumelsko vprašanje, katero je videti, kakor bi se zgubljalo za bolgarskim. Gledé tega pred vsem omenjam, da sem uže lansko leto ob času, ko Bolgarska ni bila v milosti izrekel pred dele-gacijami, da v združenji obeh dežel ne vidim našim in-teresom nasprotnega, ako se to zgodi s pritrditvijo vlasti in s potrebnimi pridržki.

Naši dopisi.

Z Buda-Pešta 21. nov. — V sedanjem trenutku je od dopisovalca iz ogerske metropole težko priča-kovati, da bi pisal mnogo družega, kakor o veliki

politiki, ker ta je v pravem pomenu besede sedaj tukaj na dnevnem redu.

Vendar omenjam tudi nekaj družih malenkosti: Z vinsko letino so vinorejci Budinske okolice za-dovoljni, ni bila ravno bogata, pa poprek ne dosega vlsanskega vina. Novina navadnega vina prodaja se od 9 do 12 goldinarjev, dobra starina pa od 18 do 24 hektoliter. — Vreme je vso jesen lepo, pa vender ne presuho; v zadnjih 14 dnéh je bilo večinoma lepo, le parkrat v tednu je malo dež poškopil, tako ga je bilo tudi včeraj popoldne in ravno tako včeraj zju-traj pred dnem toliko, da je blato napravil. Toda suha, mrzla sapa je v kratkem vse sledove mokrote posu-šila.

Danes je vedro, sever piha in gorkomer se suče krog 0.

V petek vihrale so na obrežji Donave in na nekate-rih večjih poslopih ogerske trobojnice in tudi lêvi na velikem mostu čez Donavo držali so vsak svojo za-stavico v krempljih sprednje noge — v proslavljenje godu cesaričnega.

Zdaj pa še par besedi iz delegacij. — Delo-vanje v odsekih še ni dokončano toda bo, kakor se kaže v četrtek. Rešiti je v avstrijski delegaciji edino še dva predmeta: izredne vojne potrebščine, in računске sklepe. — Pomenljiv je prvi predmet zaradi pušk repetirk, vprašanje, ki še ni po vsem dognano. — O tej zadevi obravnavalo se bodo v sredo ob 12. uri in se bodo kazale tudi puške repetirke vseh pomenljivejših vrst; vojno ministerstvo priporoča Manlicherjevo repetirko, Krnka pa se poganja za svojo in dokazuje napake Manlicherjeve znajdbe.

V tem tekmovanju se gotovo zve vse, kar ima vsaka znajdba dobrega in kar ima pomanjkljivega. Poročevalec o tem predmetu je delegat Czerkavski za puške ne ravno strokovnjak, vendar pa gospod, ki sovraži vsako površnost in bo tudi v tem vprašanji prav presodil, kaj bolj kaže.

Pomenljivo posvetovanje dognal je budgetni odsek naše delegacije včeraj s sprejemom političnega dela poročilo o ministerstvu unajnih zadev. Mladi grof Franc Thun (Čeh), ki je prevzel to poročilo, je od-seku predložil v resnici odlično delo, tako da mu celo politični nasprotniki niso mogli odreči glasne pohvale. Le malo besedi poročila predrugačilo se je v pooj-strenje obsodbe postopanja Kaulbarsovega v Bolgariji.

V odseku merilo se je gledé tega v dve nasprotni strani, na milejšo stran oni, ki brez sovraštva proti Ruski obsojajo ravnanje Kaulbarsovo, drugi pa, ki to nesrečno početje sodijo samo z stališča sovraštva zoper Rusko. — Konec bil je neka srednja pot, po kateri se je doseglo popolno soglasje med vsemi strankami, tako, da se grof Kalnoky unanjim državam in pa do-mačim svojim nasprotnikom, izrekoma Andrassy-ju nasproti more sklicavati na popolno zaupanje naše delegacije. To bo bržčas tudi poskušnjam Andrassy-jevem — Kalnokyja spodriniti — preprečilo pota. — Ako imamo Slovenci zberati med Kalnokyjem in An-drassy-jem, sežemo brez pomiselka po Kalnoky-ju ker še nismo pozabili nasprotnega nam vtikanja v naše zadeve za čas vlade grofa Hohenwarta. — Pri razpravi političnih vprašanj pokazalo se je, da so le-vičarji posebno Demel najhujši nasprotniki naše zveze z Nemško.

Tudi po ministru Kallay-u mahali so zaradi Bosne levičarji naj huje, sicer so si oblekli rokavice, pa mi-nister zato udarcev ni maj čutil.

Z Buda-Pešta 23. nov. (Iz avstrijske delegacije.) Ravnokar, ura je 12¹/₄, je končana javna seja avstrij-ske delegacije. Na dnevnem redu bil je proračun za

mornarico in bosenski kredit, pa zadnja točka je odpadla, ker je poročevalec Dumba, kakor pravijo nekaj bolehen, drugi mislijo, da je obolel samo nenavzočemu tovarišu na ljubo, ki bržčas pri tej priliki hoče spustiti med svet velik političen govor.

Peštanski časniki niso s političnim delom Thunovega poročila nič prav zadovoljni, pravijo, da bo poročilo ogerske delegacije za Kalnoky-a manj zaupljivo. Videti je tudi, da se tudi v časnikih kaže Andrassyjev vpliv in zato bo avstrijske in ogerske delegacije razprava v naši unanji politiki zanimiva. Današnji časniki trdijo, da se je Kalnoky-u posrečilo, gledé na bolgarske zmešnjave dognati novo zvezo na tej podlagi, da k nemško-avstrijski zvezi na mesto Ruske pristopi Angleška.

Vtemeljuje se ta nova zveza s tem, da se Ruska ne drži trocarskih dogovorov in da se gledé Bolgarskega vprašanja pred ko ne Ruska uda zahtevam nove zveze. Časniki so trdili, da bo o tej zadevi Kalnoky uže v današnji seji kaj izjavil, toda Kalnoky-a še v seji ni bilo, in še znano ni, ali je navzoč v Pešti, ali pa še biva v Beču.

Prihodnja javna seja avstrijske delegacije je še le v petek, in na dnevnem redu bo na vsak način: „Bosenski kredit“ in pa poročilo o „carinskih dohodkih,“ morebiti tudi uže razdeljeno poročilo o ministerstvu unanijih zadev.

Seja je odločena še le za petek zato, ker jutri zboruje ogerska delegacija dalje zboruje avstrijski budgetni odsek, ki bo sklepal o repetirkah; v četrtek pa je v ogerskem odseku za unanje zadeve velika odločilna bitka.

Iz zanesljivega vira čujem, da so svoje državno-zborske mandate odložili poslanci: Toner, grof Lützer in Stibitz. Prvi poslanec na pisma predsednika Smolka, da naj vendar še ostane ni odgovoril.

Ako bo delo dobro šlo spod rok in se ne zgodi kaj posebno pomenljivega, znajo seje delegacij biti sklenjene v torek dné 30. novembra, drugi sodijo da se to zgodi še le dne 3. decembra, posebno zato, ker niso v sedanjem času nemogoče dogodbe, o katerih bi morale delegacije iz novega sklepati.

K cesarju na obed bodo poslanci povabljeni v dveh oddelkih, prvi v soboto drugi v ponedeljek. Ker pa je obed redno še le ob 5. uri popoldne niso za ta dva dneva nikakor izključene javne seje.

II

Iz Ljubljane. — V naši delegaciji razpravljajo se sedaj, kakor kažejo tudi obširna poročila v današnjem listu, vprašanja visoke naše politike, vprašanja, katerih rešitev tudi deloma odločuje pri vprašanji miru ali vojske. — Z zadostenjem razvidimo iz razprav, da vsa naša delegacija dela na to, da se nam ohrani mir, mir brez žaljenja naših interesov in naše časti.

Zadovoljni pozdravljamo pa tudi še drugo prikazen iz naše delegacije, namreč popolno soglasje med poslanci strank v glavnih vprašanjih, posebno pri vprašanji naše vnane politike. V budgetnem odseku zedinili so se gledé tega vprašanja liberalni in konservativni poslanci nemške, česke, poljske, slovenske in laške narodnosti. — To porazumljenje, ta vspeh sedanjih razmer pa silovito v oči bode kolovodje državnozbornske levice. — Ker počejo porazumljenja in miru med narodi, dokler je na krmilu sedanja Taaffe-jeva vlada.

— Slovesno odprtje dolenjske vino- in sadje-rejske šole v Grmu poleg Novega mesta vršilo se je dan sv. Elizabete s primerno slovesnostjo. Kdor se pri ti priliki spominja zgodovine ustanovljanja tega za naše vino- in sadjerejstvo pomenljivega zavoda, ne more se izogniti hvaležnega spomina na prizadevanje naše na-

rodne stranke pod vodstvom nepozabljivega nam dr. J. Bleiweisa v oni dobi, ko je še nasprotna nam stranka v rokah imela krmilo in je v kljub narodne večine deželnega zbora po zakotnih potih znala preprečiti vsako pomenljivejše prizadevanje pravih zastopnikov našega naroda. — Potreba te šole bila je tako brezdvomna in dokazana, da celó tedanje ministerstvo ni moglo odreči obljubi izdatne podpore. In vendar se je ustanovitev šole zabranila, ker naravno ne more biti drugače, kakor slovenska.

Sedaj imamo dolgo zaželeno šolo otvoreno in pričelo se bode njeno delovanje. Hvala zato gre poleg strajne volje in požrtvovalnosti naših narodnih zastopnikov razumni pravičnosti naše sedanje vlade v prvi vrsti sedanjega poljedelskega ministra grofa Falkenhayna.

„Novice“, ki so v prejšnjih in novejših časih zmiraj gorko zagovarjale za naše gospodarstvo in za naš narodni razvoj pomenljivo ustanovitev te šole, veselé se tudi sedaj ustanovitve njene skupno z lepo našo Dolenjsko in z vso deželo. Veselo to dogodbo pa pozdravljamo tudi z gorko željo, da naj vsi oni, katerim je šola izročena kot častno svojo nalogo smatrajo skrb, da ta šola obilni sad obrodi za izboljšanje gmotnega stanja z vpeljavo in povzdigo umnega in plodonosnega vino- in sadjerejstva naše po naravi v marsikaterem oziru blagoslovljene naše Dolenjske.

— Kmetijsko potovalno predavanje v Šentjurji pri Kranji ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo dné 28. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu.

— Vabilo k Preširnovemu večeru, katerega priredi národna čitalnica ljubljanska v nedeljo dné 28. novembra 1886. leta. Vspored: 1. Mendelssohn: „Jesenska“; poje čital. mešani zbor. 2. Fr. Gerbič: „Ljubici pod oknom“, moški čveterospev. 3. J. Schulhoff: „Fantazija o českih národnih pesmih“; igra na glasoviru gosp. A. Foerster ml. 4. Soedermann: „Kmečka svatba“; poje čital. mešani zbor. 5. A. Winter: „Adrijansko morje“, poje čitalniški moški zbor, na glasoviru spremlja gosp. pl. Ohm-Janušowsky. 6. Fr. Preširen: „Krst pri Savici“. Uvod deklamuje gosp. I. Borštnik. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Pristop je dovoljen izključljivo le čč. p. t. društvenikom. Odbor.

Zahvala.

Preblagorodna dobrotnika, gospod c. kr. deželni predsednik baron Winkler in njega soproga baronica Winklerjeva sta mi povodom smrti svoje matere oziroma tašče, preblagorodne gospé Josipine Persoglia poslala **petdeset forintov** za uboščke ljubljanskega mesta.

Usojam si v imé uboščkov izrekati najtoplejšo zahvalo na tem velikodušnem darilu.

V Ljubljani 21. dan novembra 1886.

Župan: Grasselli.

Zahvala.

Povodom smrti gospoda hišnega in zemljiškega posestnika Antona Fröhlicha so njega dediči tukajšnji mestni blagajnici izročili **petindvajset forintov** za ubošče ljubljanskega mesta.

Mestni magistrat si usoja to blagosrčno dejanje javno oznanjati in izrekati dostojno zahvalo.

Mestni magistrat ljubljanski

22. dan novembra 1886.

Župan: Grasselli m/p.